

NIEWIECZNY (11) ai

Zawsze w pisowni rozłącznej.

Oba e prawdopodobnie jasne (tak w nie- oraz wieczny).

sg m A niewieczny (1). ◊ f N niewiecznã (3). ◊ n N niewieczn(e) (2). ◊ pl N subst niewieczn(e) (5).

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

1. *Taki, który nie ma trwać na zawsze, na wieki, bez końca (3) : to znak/ iż już konieczne kápłánstwo ono y ofyáry wftály/ á nye wieczne to przykazánye było KromRozm II 1; áby sie wierni cieřzyli/ iż tho są nie wieczne rzeczy/ á iż thák ieřt możny Pan ich/ iż tho może zetrzeć iáko zdźbło między páłcy śwemi kiedy będzie raczył. RejAp 96v, 78v.*

[W funkcji rzeczownika: »niewieczna«: wřakówże to nie wieczna / iáko sie oto źrzetelnie pokazało. BudArt D5v.]

2. *Taki, który jest ograniczony w czasie (8) : gdyż to cześne wniżenie ieřt nie wieczne/ ma początek y koniec/ á nie ná wieki. SarnUzn F5; BielSat C4 [idem] BielRozm 21.*

W połączeniu szeregowym (1): Iuż to nábzyt głowko płocha/ Nie káždyć sie w tobye kocha/ Boř rořpuřtna y wřzetczna/ Hářda żwawa á nie wieczna/ Bo nie dłuęo twoich łkokow/ Ledwo do dwudzyeřtu rokow BielKom E3v.

W przeciwstawieniu: »wieczny ... niewieczny« (1): Wiecznym grzechem zowie/ ten [...] który nie będzie odpuřczony áni ná tym/ áni ná onym świecie. Kędy sie wczymy [...] iż są niektore grzechy nie wieczne: [...] ktore y ná tym y ná onym świecie bywáią odpuřczáne. WujNT 136.

Wyrażenia: »niewieczna pamiątka« (1): Bo teź nie wieczna pamiątká mądrořci iáko y głupości [Non enim erit memoria sapientis similiter ut stulti Vulg Eccle 2/16]/ á przyřze cżáły wřzytki rzeczy rowno zákryią zápomnienim. BielKron 79v.

»radość niewieczna« (1): Idź Iędzo/ gdzieř sie zwyklá/ řidły báwić/ Srzod zdrádných nádźiey: tám pořpółtwo chćiwe Tám twa poćiechá/ tám radość nie wieczna. GrabowSet G3v.

»wiek niewieczny« (1): Gdyź z řyny řmiertelnymi/ daeřć wiek nie wieczny GrabowSet B4.

Synonimy, 2. niestały, nieustawiczny.

Cf NIEWIEKUISTY, WIECZNY